EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.3.27.
COM(2018) 159 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kábítószer-prekurzorokról szóló 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 111/2005/EK tanácsi rendelet szerinti felhatalmazásról

1. BEVEZETÉS

A 273/2004/EK rendelet összehangolt intézkedéseket határoz meg a kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott előállítása során gyakran felhasznált egyes anyagok (a továbbiakban: kábítószer-prekurzorok) Unión belüli ellenőrzésére és felügyeletére vonatkozóan az ilyen anyagok tiltott célra való eltérítésének megakadályozása céljából. A rendelet 15. és 15a. cikke felhatalmazza a Bizottságot, hogy 2013. december 30-tól kezdődő hatállyal ötéves időszakra felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el bizonyos célokra és bizonyos feltételekkel. A rendelet 15a. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottságnak legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időszak vége előtt, azaz 2018. március 31-ig jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a ráruházott felhatalmazásról.

A 111/2005/EK rendelet szabályokat állapít meg a szóban forgó anyagok Unió és harmadik országok közötti kereskedelmének nyomon követésére. Ezt a rendeletet a behozatalra, a kivitelre és a közvetítő tevékenységekre kell alkalmazni. Hasonlóan a 273/2004/EK rendelethez, 30a. és 30b. cikkében a 111/2005/EK rendelet is felhatalmazást ad a Bizottságnak arra, hogy 2013. december 30-ától kezdődően ötéves időszakra felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el bizonyos célokra és bizonyos feltételekkel. A rendelet 30b. cikkének (2) bekezdése értelmében a Bizottságnak legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időszak vége előtt, azaz 2018. március 31-ig jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a ráruházott felhatalmazásról.

A 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelet együttesen végrehajtja a kábítószerek és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni 1988. december 19-i ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: ENSZ-egyezmény) 12. cikkét. A szóban forgó cikk kötelezi az egyezmény részes feleit, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák a kábítószerek vagy pszichotrop anyagok illegális előállítása során gyakran használt anyagok eltérítését, és működjenek együtt egymással. A rendelkezés alapjául szolgáló előfelvetés az, hogy ha megvonjuk ezen anyagokat a tiltott kábítószerek előállítóitól, az az illegális kábítószer-előállítás csökkenését eredményezi.

Tekintettel az említett rendeletek közötti szoros kapcsolatra, a két rendeletet érintő módosításokat egységes, mindkét rendeletre vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján fogadták el. Következésképpen a két fenti jelentéstételi követelményt is egyetlen jelentéstételi követelménybe foglalták bele.

2. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSKÖR GYAKORLÁSA

A 273/2004/EK rendelet 15a. cikkével összhangban a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 3. cikk (8) bekezdésében, a 4. cikk (4) bekezdésében, az 5. cikk (7) bekezdésében, a 7. cikk második bekezdésében, a 8. cikk (3) bekezdésében és a 13. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Ezenkívül a Bizottság jogosult a 15. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat elfogadni, amelyekben a rendelet I., II. és III. mellékletét a kábítószer-prekurzorok eltérítése területén tapasztalt új jelenségekre való tekintettel és/vagy az ENSZ-egyezmény mellékletében található táblázatok módosulásai nyomán kiigazítja.

A 111/2005/EK rendelet 30b. cikkével összhangban a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 6. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében, a 7. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében, a 8. cikk (2) bekezdésében, a 9. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében, a 10. cikk (5) bekezdésében, a 11. cikk (1) és (3) bekezdésében, a 19. cikkben és a 32. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Ezenkívül a Bizottság jogosult a 30a. cikknek megfelelően olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat elfogadni, amelyekben a rendelet mellékletét a kábítószer-prekurzorok – különösen pedig az egyszerűen jegyzékben szereplő anyaggá alakítható anyagok – eltérítése területén tapasztalt új jelenségekre való tekintettel és/vagy az ENSZ-egyezmény mellékletében található táblázatok módosulásai nyomán kiigazítja.

Az érintett időszakban, azaz 2013. december 30-tól e jelentés elfogadásának napjáig a Bizottság három ízben gyakorolta felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskörét:

1) A Bizottság (EU) 2015/1011 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. április 24.) a kábítószer-prekurzorokról szóló 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a kábítószer-prekurzoroknak az Unió és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 111/2005/EK tanácsi rendelet kiegészítéséről, valamint az 1277/2005/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről

E rendelet megállapítja az engedélyezés és a nyilvántartásba vétel feltételeit, meghatározza azokat az eseteket, amikor nincs szükség engedélyre és nyilvántartásba vételre, megállapítja az arra vonatkozó kritériumokat, hogy miként bizonyíthatók egy ügylet törvényes céljai, meghatározza a kereskedelem nyomon követése céljából megkövetelt információk körét, megállapítja a 2., illetve 3. kategóriába tartozó, jegyzékben szereplő anyagok kivitele szerinti rendeltetési országokat tartalmazó lista kialakítására vonatkozó feltételeket, megállapítja az egyszerűsített kivitel előtti értesítési eljárások és az egyszerűsített kiviteli engedélyezési eljárások meghatározásának kritériumait, továbbá meghatározza a kábítószer-prekurzorok kereskedelmével kapcsolatos nyomonkövetési intézkedések végrehajtására vonatkozóan rendelkezésre bocsátandó információk követelményeit.

Ezeket a rendelkezéseket korábban az 1277/2005/EK bizottsági rendelet tartalmazta, de a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletbe foglalták azokat. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus kidolgozása során a Bizottság átfogó írásbeli konzultációt folytatott az EU kábítószer-prekurzorokkal foglalkozó szakértői csoportjával annak 2014. május 5-én, 2014. november 10-én, illetve 2015. május 22-én tartott 14., 15. és 16. ülésén. A szakértői csoport tagjai támogatták a módosításokat.

2) A Bizottság (EU) 2016/1443 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. június 29.) a 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 111/2005/EK tanácsi rendeletnek bizonyos kábítószer-prekurzoroknak a jegyzékben szereplő anyagok listájára való felvétele tekintetében történő módosításáról

E rendelet felveszi a klórefedrint és a klórpszeudoefedrint a 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelet jegyzékében szereplő anyagok listájára. A klórefedrin és a klórpszeudoefedrin a metamfetamin előállításához használható anyagok. Ezt a kiegészítést több tagállam is javasolta. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus kidolgozása során a Bizottság átfogó írásbeli konzultációt folytatott az EU kábítószer-prekurzorokkal foglalkozó szakértői csoportjával annak 2015. május 22-én, 2015. november 9-én, illetve 2016. május 3–4-én tartott 16., 17. és 18. ülésén. A Bizottság írásban konzultált az érintett ágazati érdekelt felekkel is. A javaslat széles körű támogatást élvezett.

3) A Bizottság (EU) 2018/XXXX felhatalmazáson alapuló rendelete[1] (2018. február 26.) a 273/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 111/2005/EK tanácsi rendeletnek bizonyos kábítószer-prekurzoroknak a jegyzékben szereplő anyagok listájára való felvétele tekintetében történő módosításáról

E rendelet felveszi a 4-anilin-N-fenetil-piperidint (ANPP) és az N-fenetil-4-piperidont (NPP) a 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelet jegyzékében szereplő anyagok listájára. A 4-anilin-N-fenetil-piperidin (ANPP) és az N-fenetil-4-piperidon (NPP) a fentanil és a fentanilanalógok előállításához használható anyagok. A két említett anyag felvételére azért van szükség, mert az Egyesült Nemzetek kábítószerekkel foglalkozó bizottsága arról határozott, hogy mindkét anyagot felveszi az ENSZ-egyezmény I. táblázatába. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus kidolgozása során a Bizottság átfogó írásbeli konzultációt folytatott az EU kábítószer-prekurzorokkal foglalkozó szakértői csoportjával annak 2017. május 11–12-én, illetve 2017. október 23-án tartott 20. és 21. ülésén. A Bizottság írásban konzultált az érintett ágazati érdekelt felekkel is. Ezenkívül a javaslatot az Európai Bizottság minőségi jogalkotási portálján is közzétették az érdekelt felek visszajelzései céljából. Széles körű támogatást kapott az anyagoknak a 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelet szerinti 1. kategóriába való felvétele.

A Bizottság mindhárom esetben biztosította a vonatkozó dokumentumok kellő időben és megfelelő formában történő továbbítását az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

3. KÖVETKEZTETÉS

A kábítószer-prekurzorok eltérítése és illegális kereskedelme terén továbbra is rohamosan jelennek meg újabb és újabb jelenségek. Még azt is mondhatjuk, hogy egyre gyorsul a változás üteme. Ezért kulcsfontosságú, hogy a 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelet felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén továbbra is gyorsan módosítható legyen.

A Bizottság ezért úgy véli, hogy a 273/2004/EK és 111/2005/EK rendelettel ráruházott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó hatáskört hallgatólagosan meg kell hosszabbítani egy ötéves időszakra, összhangban a 273/2004/EK rendelet 15a. cikkének (2) bekezdésével és a 111/2005/EK rendelet 30b. cikkének (2) bekezdésével.

[1] E jelentés elfogadásakor még nem járt le az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére álló két hónapos – és további két hónappal meghosszabbítható – vizsgálati időszak.